

بقیه از قرارهای چهار گانه

مربوط بتاریخ قرارها

طبق ماده (۱۱۹) همین قانون توضیح داده شده و از قرار هائی را که دادرس دادگاه بخش میدهد میتوان فقط با حکم پژوهشخواست مگر قرار هائی را که دادرس دادگاه بخش در باب درخواست تأمین خواسته و اجراء موقت میدهد که بدون حکم هم میتوان پژوهشخواست و مطابق ماده (۴۸۷) قانون مذکور در باب سوم تصریح شده اگر دعوارا جهات عدیده باشد ممکن است یکی از آن جهات را تقریباً پژوهشخواست ولی ممکن است قرار هائی را که قبل از صدور حکم یا با حکم داده میشود در مواردی که قانون اجازه داده است علیحده از حکم پژوهشخواست رجوع بماده (۱۶۲) (اشخاصی که از قرار دادگاه در باب شایستگی آنها شکایت دارند میتوانند بدادگاهی که ذیلا مذکور است رجوع کنند.

ماده ۱۶۳ : تسویه اختلاف حاصله فیما بین دادگاه های شهرستان راجع به دادگاه های استان است و اگر طرفین اختلاف در یک حوزه استان نباشند تسویه اختلاف راجع بدیوان کشور است .

ماده ۳۶۹ : قرار دادگاه در باب قبول ایراد قابل شکایت است و میتوان قبل از پژوهش حکم دادگاه در باب ماهیت دعوا قرار مذکور را پژوهشخواست و قرار دادگاه را در باب رد ایراد فقط در موردی میتوان قبل از صدور حکم در اصل دعوی پژوهشخواست که ایراد راجع به شایستگی داده باشد ...)

ماده ۳۷۶ : قرار دادگاه را در باب درخواست تأمین باعث تعویق اجرای آن نمیشود ولی شکایت از قرار دادگاه در باب موقوفی حکمی که در باب تأمین صادر شده بود باعث تعویق اجرای آن میشود و تأمین بحالت خود باقی میماند .

و ماده ۴۱۸ : (شخص ثالث) از قرار دادگاه که راجع به رد یا قبول دادخواست

مذکور در ماده (۱۷) صادر میشود متداعیین و شخص ثالث میتوانند قبل از پژوهش اصل دعوی شکایت نمایند

وماده ۲۶ : قرار دادگاه در باب قبول رد حاکم قطعی است و قابل شکایت نیست ولی قرار دادگاه در باب عدم پذیرفتن رد قابل شکایت است قبل از پژوهش حکم در اصل دعوی

وماده ۷۱ : قرار دادگاه در باب عدم قبول اعتراض بر حکم غیابی را میتوان قبل از صدور حکم دادگاه در اصل دعوی پژوهشخواست ولی قرار دادگاه را در باب قبول اعتراض فقط میتوان با حکم در اصل دعوی پژوهشخواست .

وماده ۸۴ : اگر اجراء موقت حکم یا قراریکه قابل پژوهش است قانوناً جایز بوده و این نکته در حکم باقرار تصریح نشده باشد پژوهشخوانده میتواند قبل از رسیدگی پژوهشی دادخواست تقدیم و تامین بدهد که در صورت محکومیت خود مبلغ محکوم به را رد نماید و پس از آن از دادگاه استان اجرای موقت آن حکم یا قرار را درخواست نماید همچنین اگر دادگاه شهرستان بدون سبب قانونی قرار اجرای موقتی حکم راداده باشد پژوهشخواه میتواند که بر وفق اصول پژوهشخوانده را معجلابدادگاه استان جلب و اجراء موقتی آن حکم را منع نماید .

در تاریخ ۳۲ جوزای ۱۳۰۲ - به پیشنهاد وزارت دادگستری در مجلس در قسمتی از مواد آئین دادرسی تصرفاتی شده من جمله راجع بماده ۱۶۲ و در موضوع ما نحن فیه اینطور اشعار گردیده است : هرگاه از طرف متداعیین نسبت به شایستگی دادگاه اعتراض بشود موافق مواد راجعه بایرادات رفتار خواهد شد (رجوع بایرادات) و راجع بماده ۱۶۳ پس از کسینختن بدین نحو اصلاح گردیده : هرگاه در موضوع یک دعوی دو دادگاه درباره خود هر دو اثبات یا نفی شایستگی نمودند اختلاف در شایستگی متحقق میشود و در صورتیکه طرفین اختلاف دو دادگاه شهرستان باشند که در یک حوزه دادگاه استان واقعند حل اختلاف راجع بآن دادگاه استان است و هرگاه دو یک حوزه

استان نباشد تسویه اختلاف راجع بدیوان کشور خواهد بود.

ماده ۳۶۹ در تاریخ ۳۲ جوزا (۱۳۰۲) نسخ و از این قرار اصلاح گردیده: قرار دادگاه در باب قبول ایراد قابل شکایت است و قرار مزبور را میتوان قبل از پژوهش خواهی حکم دادگاه در باب ماهیت دعوی پژوهش نمود و قرار دادگاه در باب رد ایراد فقط از موردی میتوان قبل از صدور حکم در اصل دعوی پژوهش نمود که ایراد راجع به شایستگی ذاتی دادگاه باشد موعده این شکایت از روز اعلام قرار دادگاه يك هفته است و بنظر دادگاه است که نسبت باوضاع و احوال کار بمحاکمه اصل دعوی مداومت نماید و یا آنرا تا صدور حکم دادگاه استان توقیف کند.

ماده ۴۱۸ نیز در تاریخ ۳۲ جوزای ۱۳۰۲ نسخ و در این قرار دستور قانونی داده شده از قرار دادگاهی که راجع بر دادخواست مذکور در ماده قبل صادر میشود طرفین دعوی و شخص ثالث میتوانند قبل از پژوهش اصل دعوی شکایت نمایند.

ماده ۴۲۶ در تاریخ فوق بکلی نسخ و ملغی الاثر گردیده

و ماده (۴۸۲) ایضاً در تاریخ فوق نسخ و بجای آن ماده ذیل بر قرار شده: هرگاه خواهان تقاضای اجرای موقت کرده و دادگاه شهرستان در حکم خود راجع باجرائ موقت قراری نداده باشد دیگر نمیتواند در آن باب رای بدهد و محکوم به فقط میتواند بدادگاه استان رجوع نموده اجرای موقت را بخواهد و اگر تقاضای اجرای موقت را نکرد تا حکم دادگاه صادر شد مادام که شکایت پژوهشی نسبت بخود حکم نشده تقاضای اجرای موقت از حکم ابتدائی را میتوان از دادگاه ابتدائی نمود و پس از پژوهش از خود حکم هرگاه محکوم به اجرای موقت بخواهد باید از دادگاه استان تقاضا کند. مراتب بدین منوال که بیان شد جریان داشت تا آنکه بموجب اجازه که در ضمن ماده واحده مصوبه ۲۷ بهمن ۱۳۰۵ از طرف مجلس شورای ملی داده شده در جلسه ۲۸ خرداد ۱۳۰۶ تمدید گردیده موادی به تصویب کمیسیون رسیده بجای مواد ۱۸۶ تا ۲۴۲ و مواد ۲۴۵ تا ۲۶۰ و مواد ۲۶۱ تا ۵۲۴ و مواد ۵۴۲ تا ۵۸۷ قانون آئین دادرسی بموقع اجرا گذاشته شد.

بویژه در تاریخ ۱۲ و ۳ بهر ماه ۱۳۰۹ اصلاحاتی نسبت بآئین دادرسی شده که با اسم قانون تسریع محاکمات معروف مربوط بقرارها چنین نگاشته شده: ماده (۸) قرار هائیکه دادگاهها در امور حقوقی میدهند بجز قرارهای ذیل هیچ قراری قابل پژوهش نیست:

۱ - قرار ارجاع بشرع.

۲ - قرار عدم صلاحیت دادگاههای دادگستری با استناد صلاحیت مراجع غیر دادگستری

۳ - قرار رد دادخواست.

۴ - قرار اسقاط دعوی.

۵ - قرار عدم اهلیت یکی از متداعیین صغیر یا عدم رشد و یا جنون و یا ممنوعیت

از تصرف در اموان و حقوق مالی خود در نتیجه حکم ورشکستگی.

۶ - قرار قبول یا رد ایراد مرور زمان.

۷ - قرار عدم توجه دعوی.

تبصره - قرار اسقاط دعوی در مورد اعتراض ثبت املاک فقط قابل پژوهش است.

ماده نهم - قرارهای عدم صلاحیت اعم از ذاتی و محلی فقط قابل پژوهش است

(جز در مورد قرار ارجاع شرع و قرار عدم صلاحیت دادگاههای دادگستری با استناد

صلاحیت مراجع غیر دادگستری که بموجب ماده ۸ قبل از حکم در ماهیت دعوی

قابل پژوهش و فرجام است)

در صورتیکه قرار عدم صلاحیت ذاتی یا محلی مستقلا از دادگاه استان صادر شده

باشد قابل فرجام خواهد بود.

ماده ۱۰ - قرارهای مذکور در ماده (۸) در صورتی قابل فرجام است که در

مرحله پژوهشی صادر شده باشد خواه مستقلا و خواه در تعقیب قراریکه در مرحله

بدوی صادر شده است.

در مورد فقرات ۱ و ۲ و ۶ ماده (۸) مادام که تکلیف قطعی قرار در دادگاه استان

ردیوان کشور نکرده و یا مدت پژوهش و فرجام منقضی نشده ارجاع پرونده و رسیدگی

بدعوی توقیف خواهد شد.

بقیه دارد